

GMINA STERDYŃ

STERDYŃ 2012

OGÓLNA INFORMACJA O GMINIE STERDYŃ

Gmina Sterdyń położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, przy drodze krajowej nr 63. Jest jedną z największych gmin powiatu sokołowskiego. Zajmuje obszar 130 km². Jej wschodnią granicę stanowi rzeka Bug.

Ze względu na unikalne walory przyrodnicze i krajobrazowe gmina została włączona w granice Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, który wraz z otuliną stanowi prawie 70% jej powierzchni. Część terenu należy do obszarów NATURA 2000.

Gmina Sterdyń to atrakcyjny turystycznie region. Znajdują się tu ciekawe zabytki, m.in.: Zespół pałacowo – parkowy

w Sterdyni, drewniany kościół w Seroczynie, kościół parafialny pw. św. Anny w Sterdyni, kapliczka z rzeźbą św. Floriana w Sterdyni.

Na terenie gminy funkcjonują twórcy ludowi zajmujący się rzeźbą, malarstwem i rękodziełem oraz gospodarstwa agroturystyczne, proponujące ciekawe formy wypoczynku m.in. jazdę konną, ogniska, łowienie ryb, grzybobranie.

Szeroką ofertę kulturalną posiada Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sterdyni. Organizowanych jest wiele imprez kulturalnych i sportowych, skierowanych do mieszkańców gminy i gości. Do cyklicznych i najważniejszych należą: Przegląd Kapel Ludowych i Zespołów Folklorystycznych Mazowsza i Podlasia, Integracyjny Festiwal Piosenki Religijnej „Śpiewajmy Panu”, Wojewódzki Przegląd Twórczości Dziecięcej, Powiatowa Liga Piłkarskich Siódemek.

Na terenie gminy działają: Towarzystwo Miłośników Ziemi Sterdyńskiej, Koło Wędkarskie, Klub Seniora, Gminny Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Zorza” Sterdyń. Drużyna seniorów „Zorzy” utrzymuje się w lidze okręgowej.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną, którą systematycznie rozbudowuje. Cała gmina jest strefonizowana, zwodociągowania w 98%, i w znacznej części skanalizowana. Posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg.

Władze samorządowe dbają o komfort życia mieszkańców gminy. Służą temu liczne inwestycje zrealizowane w ostatnich latach, m.in.: nowoczesna sala sportowa w Sterdyni, zbiornik retencyjny w Sterdyni, zmodernizowana stacja uzdatniania wody w Łazowie, oczyszczalnia ścieków w Lebedziach, wyremontowany Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sterdyni, w którym znajduje się Multimedialna Biblioteka i Izba Tradycji, blok żywieniowy przy Szkole Podstawowej w Sterdyni, plac zabaw przy Zespole Szkół w Sterdyni, nowe samochody ratowniczo – gaśnicze i sprzęt pożarniczy, wyremontowane remizy strażackie i świetlice wiejskie, przebudowane i zmodernizowane drogi gminne, zagospodarowane place i tereny gminne, poddane termomodernizacji budynki użyteczności publicznej. Większość inwestycji dofinansowana była ze źródeł zewnętrznych.

Na terenie gminy działa 11 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Każda posiada własny samochód. Jednostki są dobrze wyposażone w sprzęt specjalistyczny. Dwie należą do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. Gmina może poszczycić się Orkiestrą Dętą Strażacką, która od wielu lat

swoimi występami uświetnia imprezy gminne, uroczystości okolicznościowe i kościelne.

Gmina Sterdyń należy do Związku Gmin Wiejskich RP, Podlaskiego Stowarzyszenia Gmin, Stowarzyszenia Gmin, Powiatów i Regionów Nadbużańskich oraz Stowarzyszenia LGD „Tygiel Doliny Bugu”, Związku Międzygminnego Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich i Związku Międzygminnego Sokołów.

Od 1998 roku gospodarzem gminy jest wójt Czesław Marian Zalewski, który w ogólnopolskim konkursie za osiągnięcia w pracy na rzecz społeczności lokalnej otrzymał tytuł „Wójta Roku 2010”.

W roku 2011 gmina Sterdyń otrzymała tytuł EUROGMINY oraz zajęła 50. miejsce wśród najlepszych 100 gmin wiejskich w kraju, w rankingu „Inwestycje w infrastrukturę techniczną”. W 2012 roku gmina otrzymała tytuł „Lidera Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego”.

MIEJSCA WARTĘ ZWIEDZENIA

ZESPÓŁ PAŁACOWO – PARKOWY W STERDYNI

Na kompleks otoczony 12 hektarowym parkiem w stylu angielskim składa się pałac, dwie stylowe oficyny oraz staropolski spichlerz.

Pałac Ossolińskich to barokowa rezydencja, która w latach 1803 – 1809 została rozbudowana i przekształcona według projektu Jakuba Kubickiego we współpracy z Domenico Merlinim, światowej sławy włoskim architektem. Unikalną ozdobą pałacu są sale udekorowane odrestaurowanymi XIX – wiecznymi polichromiami z motywami pompejskimi oraz obrazami z wizerunkami dawnych mieszkańców pałacu z rodu Ossolińskich. Uznaje się, że pałac został wzniesiony w 3 ćw. XVIII w. prawdopodobnie z inicjatywy Jerzego Ossolińskiego, a następnie przebudowany na początku XIX w. przez arch. Jakuba Kubickiego dla Stanisława Ossolińskiego. W latach powojennych w pałacu mieściło się gimnazjum, następnie – Ośrodek Zdrowia, a w jednym z obecnych apartamentów znajdowała się Izba Porodowa.

Pod koniec lat osiemdziesiątych XX wieku majątek nabył Związek Kompozytorów Polskich z myślą o ulokowaniu tu domu pracy twórczej. Na planach się jednak skończyło. Dopiero nowi właściciele uchronili zabytek przed ruiną. Od 1997 roku pałac jest własnością Jana i Ignacego Pacewiczów, którzy przywrócili mu dawną świetność.

W pałacu funkcjonuje profesjonalne centrum konferencyjne ze stylową bazą noclegową dla 140 osób.

Odwiedzający pałac mogą podziwiać sale konferencyjne i bankietowe, salon klubowy oraz restaurację. W sklepionych podziemiach pałacu znajduje się miodopitnia.

Apartamenty i pokoje hotelowe umiejscowione są w samym pałacu oraz w przylegających do niego oficynach. W każdej oficynie znajduje się przestronny salon z kominkiem, w podziemiach jednej z nich kryje się stylowy pub, a w drugiej salon SPA. Można także zamieszkać nieopodal pałacu w wyremontowanym spichlerzu. Do dyspozycji gości jest tu 37 pokoi, a także karczma z ogromnym paleniskiem w piwnicach. Cały budynek z pięknymi witrażami i oryginalnymi drewnianymi belkami utrzymany jest w ludowym klimacie.

ZESPÓŁ DWORSKI W ŁAZOWIE WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW

W skład zespołu wchodzi:

1. ruiny dworu, murowanego z około połowy XIX w.
2. czworak, murowany koniec XIX w.
3. rybakówka, murowana początek XX w.
4. obora, murowana koniec XIX w.
5. spichlerz, murowany początek XX w.
6. stodoła, drewniana lata 20 XX wieku
7. park dworski, 2 połowa XIX w.

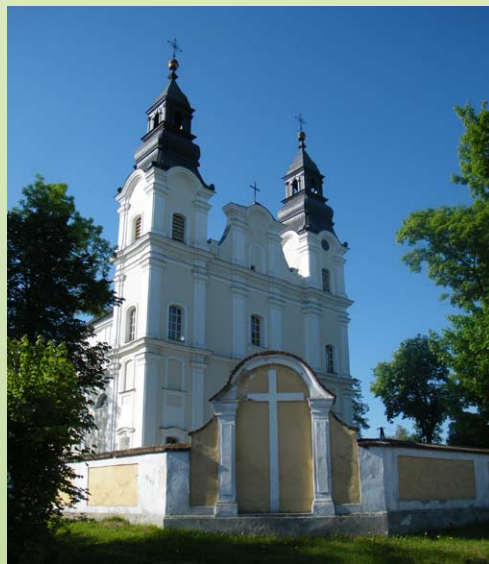
Do dziś istnieje na południowy zachód od zwartej ulicówki zespół podworski z zabudowaniami przełomu XIX i XX wieku oraz stawami rybnymi. Folwark założony był jako własność królewska w XV w. Potem był własnością Ossolińskich. Od początku XIX. właścicielem był Stanisław Rzewuski, który

w 1850 roku pobudował dwór. Zespół dworsko – pałacowy położony pośród pól, wytyczony został na rzucie prostokąta nie licząc, przyległych do zespołu stawów. Podzielony jest na dwie części: folwarczną i dworsko – parkową. Część parkowa wschodnia z aleją dojazdową obsadzoną kasztanowcami od strony wsi, na północ od alei pozostałości parku wraz ze stawem. W tej części przy granicy z folwarkiem znajduje się czworak zwrócony frontem na południowy zachód, w kierunku dworu. Dwór otoczony jest drzewostanem. Obecnie jest w znacznej części zdewastowany. Część folwarczna prostokątna, w zabudowie obrzeżnej. Spichlerz znajduje się na południu, na północy obora, a za nią stodoła. Budynki ustawione są kalenicowo do podwórza. Przy nich znajdują się dwa stawy. Rybakówka usytuowana jest przy drodze dojazdowej do zespołu na linii łązów-Paderewek.

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. ANNY

Usytuowany w centrum Sterdyny. Pierwotny kościół erygowany w 1472 lub w 1517 roku staraniem Chądyzińskiego i Grzymały. Obecny wzniesiony w latach 1778 – 1782 z fundacji Antoniego, Stanisława i Józefa z Morsztynów Ossolińskich. Konsekrowany w 1811 roku. Murowany z cegły, otynkowany. Złożony na planie prostokąta z węższym prezbiterium zakończonym półkoliście. Fasada trójosiowa, w części środkowej dwukondygnacyjna z nastawą, ujęta po bokach trójkondygnacyjnymi wieżami zwieńczonymi wysokimi czterobocznymi hełmami, w górnych częściach ażurowymi. Kościół posiada barokowo – klasycystyczny wystrój i ołtarz z rzeźbami świętych: Józefa, Mateusza, Tadeusza i Jakuba Starszego, zachowane osiemnastowieczne ołtarze, ambonę

i chrzcielnicę oraz kaplicę grobową Ossolińskich, a także epitafium panów Sterdyny – Ossolińskich, Krasińskich i Górskich. Obok kościoła znajdują się dwie kostnice, wybudowane w końcu XVIII wieku, razem z kościołem.

W Sterdynie na cmentarzu parafialnym znajdują się liczne nagrobki pochodzące z drugiej połowy XIX wieku oraz początku XX w. odznaczające się dużymi wartościami historycznymi i artystycznymi, m.in.: ks. Ludwika Broniszewskiego, ks. Erazma Parysa, ks. Władysława Ołtarzewskiego, ks. Józefa Chromińskiego, Katarzyny Rosickiej, Sebastiana Rosickiego, Michała Lefevera, Augusta Dehnela.

KOŚCIÓŁ DREWNIANY W SEROCZYNIĘ

Wzniesiony w drugiej połowie XVIII wieku, względnie w 1849 r. z fundacji Stanisława Ossolińskiego. W latach 1875-1921 kościół użytkowany był jako cerkiew prawosławna. Obok kościoła znajduje się czworoboczna, drewniana dzwonnica, wybudowana około połowy XIX w. Od 1993 r. kościół nie jest użytkowany.

Na cmentarzu parafialnym w Seroczynie znajdują się nagrobki o dużych wartościach historycznych i artystycznych, m.in. Franciszka Krysiaka poległego w wojnie obronnej we wrześniu 1939 r., Stefana Milika studenta Politechniki Warszawskiej, podchorążego Wojska Polskiego, poległego w wojnie obronnej 14 IX 1939 r., posta na Sejm Józefa Milika, Jana Ryciaka, zm. w 1902 r. i weterana powstania styczniowego 1863 r. Jana Sińczuka (zmarł 29.IX.1933 r. mając 88 lat). Na cmentarzu parafialnym na końcu alejki oddzielającej części cmentarza, w latach 80. został umieszczony przez proboszcza parafii ks. Leopolda Trofimiuka kamienny pomnik

w hołdzie prześladowanym unitom w Seroczynie. Następnie pomnik został obudowany kamieniem przez proboszcza parafii ks. kanonika Bogusława Bukowickiego, który umieścił także pamiątkę pounicką, krzyż przerobiony na katolicki. Umieścił także tablicę pamiątkową z napisem W HOŁDZIE KS. NIKONOWI DYJAKOWSKIEMU I BOHATERSKIM UNITOM PODLASKIM SEROCZYN AD.2000.

SANKTUARIUM MARYJNE W ŁĄZÓWKU

W 1772 r. wybudowano drewniany kościół na miejscu wcześniej istniejącego. Z racji posiadania cudownego obrazu Matki Boskiej Pocieszenia był odwiedzany przez liczne rzesze wiernych. W roku 1875 kościół unicki zamieniono na cerkiew prawosławną (do roku 1915).

Obecną świątynię zbudowano w latach 1983-1987. Pod prezbiterium tego kościoła znajduje się kamień, uznawany jako miejsce cudownych objawień.

Powstanie sanktuarium łazówkowskiego tłumaczy żywa do dziś legenda. Jak głosi tradycja w połowie XVI wieku w letni dzień, żona Dziedziczka Łazowa wybrała się na spacer do pobliskiego lasu. Wyjechała powozem wraz z dwórką. Spacerowały po lesie, kiedy dwórka otrzymała polecenie udania się do powozu po wodę, wobec panującego upału. Dziedziczka udała się w tym czasie na wzniesienie, które było związane ze starymi podaniami a które to miejsce otaczane było w czasach pogańskich niezwykłą czcią. Na wzniesieniu znajdował się ogromny kamień. Na tym kamieniu Dziedziczka ujrzała ubraną w jasnozłote szaty niewiastę trzymającą w rękach dziecię. Postać owa zdawała się być znajomą. Ten moment uświadomił Dziedziczkę, iż jest świadkiem cudownego objawienia Matki Boskiej. Kiedy klękła i pochyliła głowę postać na kamieniu znikła. Na kamieniu pozostały według legendy głęboko odciski śladów stóp. Po powrocie do dworu kobiety opowiedziały o objawieniu i przed domowym ołtarzykiem modliły się do ikony przedstawiającej wizerunek Matki Boskiej. Wieść o cudownym objawieniu rozeszła się szybko. Pod głazem zaczęły się modły i prośby miejscowej ludności. Jak głoszą miejscowe legendy modlitwy nie pozostały bez echa. Znane są liczne przypadki uzdrowień. Mąż dziedziczki na miejscu kamienia pobudował drewniany kościół. Na głazie zaś umieszczono obraz Matki Bożej Pocieszenia. Istnieją domniemania, iż ślady na głazie mogły powstać znacznie wcześniej, a sam głaz być może w zamierzonych czasach był miejscem kultu pogańskiego, bądź też spełniał funkcje drogowaskazu. Miejsce to stało się celem potwierdzonych źródłowo pielgrzymek i niewątpliwie uzdrowień. Tyle głoszą miejscowe legendy. Dzisiaj potężny głaz jest umieszczony we wnętrzu świątyni i eksponowany dla wiernych i pielgrzymów.

Data Koronacji Obrazu Matki Bożej Pocieszenia w Łazówku i uroczyste oddanie zagospodarowanego terenu wokół kościoła, wykonanego przez Gminę Sterdyń - to 15 sierpień 2012 r.

POZOSTAŁOŚCI DAWNEGO ZESPOŁU FOLWARCZNEGO W PAULINOWIE

W jego skład wchodzi:

- rządówka - drewniana z końca XIX w;
- dom (czworak) – drewniany z końca XIX w; który był przeznaczony dla służby folwarcznej;
- gorzelnia murowana – wybudowana w 1854 r;
- magazyn spirytusowy – z XIX w;

Folwark istniał do czasu reformy rolnej do 1944 r. Wówczas, tak jak majątek Sterdyń, część ziemi została rozparcelowana, a większość ziemi stała się własnością Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Kurowicach.

KAPLICZKI

Na terenie gminy Sterdyń, tak jak na całym Podlasiu, znajduje się dużo kapliczek i krzyży. Na szczególną uwagę zasługują kapliczki:

Kapliczka w Sterdyni, z przełomu XVIII i XIX wieku z barokową drewnianą rzeźbą św. Floriana – patrona strażaków, wzniesiona na cokole, usytuowana na wprost bramy wjazdowej do Pałacu Ossolińskich.

Kamienna **Kapliczka Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej w Sterdyni**, wykonana w 1856 roku przez Konstantego Hegla. Figurka znajduje się na skrzyżowaniu dróg do Sokołowa Podlaskiego i Jabłony Lackiej. Na czworokątnym wysokim cokole z piaskowca ustawiona jest polichromowana figurka Matki Bożej. Front cokołu statui zdobi wyryty napis: „O Maryjo! Bez grzechu poczęta, módl się za nami, którzy się do ciebie uciekamy” i dalej: „Na cześć i pamiątkę ogłoszenia dogmatu Niepokalanego Poczęcia NP. Maryi przez papieża Piusa IX d. 8 grudnia 1856 r.” Po drugiej stronie, na prawym boku postumentu, znajduje się następujący tekst: „Witaj Królowo nieba, Matko litości, witaj Nadziejo nasza w smutku i żałości”, a dalej czytamy: „Papież Pius IX w dniu 27 kwietnia 1856 r. udzielił sto dni odpustu wiernym odmawiającym tu trzy razy Zdrowaś Maryjo i raz Witaj

Królowo". Na lewym boku cokołu wyryto słowa: „Gwiazdo morza! Odwróć od nas głód, mór ciężki.”

Figura Matki Bożej została wykonana z inicjatywy i funduszu Pauliny i Ludwika Górskich – ówczesnych właścicieli dóbr sterdyńskich. Potwierdza to umieszczona na tylnej ścianie cokołu inskrypcja: „Ludwik i Paulina z hr. Krasińskich Górscy figurę tę postawili w r. 1856 r.”

Zabytkowa **kapliczka w Seroczynie**, usytuowana pośrodku wsi. Zbudowana w 1861 r. na planie prostokąta. Ściany na cokole wykonane z cegły klinkierowej. W ścianie frontowej nad cokołem płycina, w której znajduje się napis oraz data fundacji „POD /TWOJĄ OBRONĘ/UCIEKAMY SIĘ/R.P. 1861”. Powyżej przeszklona nisza zamknięta płasko, nad nią już w szczycie półokrągły świetlik. We wnętrzu kapliczki obraz Matki Bożej Częstochowskiej. Szczyt półokrągły, obwieziony gzymsem. Pozostałe ściany ślepe. Kapliczka nakryta walcowanym dachem z blachy ocynkowanej zwieńczonym krzyżem. We wsi znajdują się jeszcze 3 murowane kapliczki.

Kapliczka – pomnik z 1929 roku – usytuowana w miejscowości Lebidzie przy skrzyżowaniu drogi z Kosowa Laciekiego z drogą Ceranów – Sterdyń. Na murowanej tabliczce wyryta jest inskrypcja:

„w R.X –cio LECIA WSKRZESZENIA PAŃSTWA POLSKIEGO STOWARZYSZENIA SPÓŁDZIELCZE W STERDYNI TĘ PAMIĄTKĘ OFIAROWUJĄ DN. 3 – V – 1992 R”

W Łazowie znajduje się **kapliczka z lat 20 XX wieku**, zbudowana z czerwonej cegły, czworoboczna, podzielona na dwie kondygnacje. W górnej kondygnacji okna prostokątne zakończone ostrołukowo. Kapliczka nakryta dwoma krzyżującymi się daszkami dwuspadowymi. Na skrzyżowaniu kalenic znajduje się wykuty z żelaza krzyż z ażurowymi zdobieniami.

Druga kapliczka przy drodze Łazów-Dzierby z cegły, otynkowana na biało, część cegły malowana na biało. Nakryta dwoma dwuspadowymi krzyżującymi się daszkami, w środku figura Matki Bożej.

Kapliczka w Nowych Mursach – usytuowana pośrodku wsi przy drodze ze Sterdyny do Buczyna Szlacheckiego. Murowana, o niespotykanych rozwiązaniach konstrukcyjnych. Kapliczka datowana jest na lata 30. XX wieku. To dwukondygnacyjna budowla, wzniesiona na planie czworokąta. Kondygnacja dolna jest szersza, naroża wzmocnione jednostopniowymi skarpami, a w ścianie od frontu znajduje się prostokątna płycina z inskrypcją. Kondygnacja górna oddzielona jest prostym gzymsem kordonowym. Od frontu kapliczki znajduje się okno prostokątne zakończone półkoliście. Naroża wzmocnione zostały jednostopniowymi skarpami. Kapliczka została nakryta dwoma krzyżującymi się daszkami dwuspadowymi. Na skrzyżowaniu kalenic występuje niski cokół, w którym osadzono żelazny krzyż łaciński. Wewnątrz znajduje się figurka Chrystusa Gorejącego Serce.

Murowana kapliczka w Dzieciołach Dalszych – usytuowana na środku wsi. Wykonana z cegły i otynkowana. Wzniesiona na planie prostokąta z szerokim cokołem. W trzech ścianach znajdują się prostokątne okna, zakończone półkoliście. Nakryta dwuspadowym daszkiem, zwieńczona łacińskim krzyżem żelaznym. Pobudowana w 1933 roku. W jej wnętrzu znajduje się figura Chrystusa i obraz Matki Boskiej. W 2000 roku gruntownie wyremontowana.

Kapliczka w Dzieciołach Bliższych, pobudowana w 1933 roku. Murowana i wzniesiona na planie kwadratu z szerokim cokołem. Na frontowej ścianie ma prostokątne, zamknięte ostrołupowo okno. Na dwuspadowym daszku stoi metalowy krzyż. Obok kapliczki znajduje się drewniany krzyż, który postawiono w 1988 roku na pamiątkę święceń kapłańskich O. Ignacego Stankiewicza, z inicjatywy miejscowej ludności, jako wotum dziękczynne.

Kapliczka Najświętszej Maryi Panny w Kiełpińcu z 1938 roku. Fundatorką jej była Władysława Kur, która została wdową z pięciorgiem małych dzieci. Obok kapliczki stoi drewniany krzyż z 1939 roku.

Kapliczka nad jeziorem w Kiełpińcu pochodzi z roku 1934. W 1992 roku na prośbę mieszkańców wsi pan Stefan Bocian odnowił starą kapliczkę. Obudował ją cegłą klinkierową, pokrył blachą miedzianą i otoczył balustradą.

Murowana kapliczka przy drodze Sterdyń – Kiełpieniec. Wzniesiona na planie czworokąta z szerszym wysokim cokołem. Na tabliczce w prostokątnej wnęce widnieje napis: PIOTR MASTALERCUK REKO SWOJĄ WRAZ Z ŻONĄ ANTONINĄ WYFUNDOWALI. R.P. 1862 25 LISTOPADA.

Obok kapliczki już współcześnie postawiono wysoki drewniany krzyż.

Kapliczka, datowana na początek XX w. usytuowana w środkowej części wsi **Chądźnyń**. We wnętrzu kapliczki stoi figura Chrystusa Gorejące Serce. Kilkadziesiąt metrów dalej, we wschodniej części Chądźnina ustawiono kapliczkę murowaną, czworoboczną z szerszym cokołem. Kapliczka datowana jest na początek XX w.

Przydrożna **współczesna kapliczka w Chądźnynie** z rzeźbą Chrystusa Frasobliwego. Kapliczka upamiętnia tragiczną śmierć mieszkańca Chądźnina Jana Prokopczyka.

Murowana kapliczka z pierwszej połowy XX wieku w **Szwejkach**. Znajduje się w środkowej części wsi, przy skrzyżowaniu dróg. Obok kapliczki duży drewniany krzyż, na którym znajduje się wyryty napis „Jezu Ufam Tobie”. Został wzniesiony w 2000 r.

Kapliczka w Szwejkach, wybudowana w 1931 r. We wnętrzu u dołu widnieje napis:

„RADOŚCI WIELKIEJ NASTAŁ CZAS
DO CHWAŁY JUŻ WZYWAJĄ NAS
BO CHRYSZTUS PAN NA ZIEMI TEJ
JUŻ RZĄDZI W WIELKIEJ MOCY SWEJ”

We wnętrzu kapliczki znajduje się figura Chrystusa Gorejące Serce.

Kapliczka w Kuczabach – usytuowana w centrum wsi. W 2005 r. została przebudowana. Obecnie ma nieco inny wygląd architektoniczny, niż pierwotna z 1937 roku.

Drewniana kapliczka w Paulinowie, wzniesiona w miejscu śmierci małżeństwa Kotowskich - słupowa z rzeźbą Jezusa Frasobliwego i mosiężną tablicę pamiątkową następującej treści:

„Pamięci pomordowanych przez hitlerowców w dniu 23 – 24 lutego 1943 r. mieszkańców wsi Paulinów i Ratyniec: Kapliczka została wykonana przez artystów ludowych Józefa i Franciszka Pytlów z miejscowości Dziecióło Kolonia, a tablicę pamiątkową przez Włodzimierza Gruzewskiego z Sokołowa Podlaskiego.

MIEJSCA PAMIĘCI

Pomnik ku czci Henryka Oleksiaka Wichury, komendanta AK w **Paulinowie**. Znajduje się przy skrzyżowaniu dróg Sokołów Podlaski – Sterdyń i Paulinów – Szwejki (w tzw. lasku paulinowskim). To okazały obelisk z granitu. Zamieszczono na nim odlaną z metalu tablicę inskrypcyjną o treści:

„TU POLEGŁ ŚMIERCIĄ ŻÓŁNIERZA W WALCE
Z OKUPANTEM HITLEROWSKIM W DNIU 6 XII 1943
HENRYK OLEKSIAK „WICHURA”
UR. 17 IX 1910 KOMENDANT GRUPY DYWERSYJNEJ
„KEDYWU”

**OBWODU ARMII KRAJOWEJ SOKOŁÓW PODLASKI
CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI "**

Obok głazu znajduje się litera „P” – symbol Polskiej Walczącej. Pomnik odsłonięto 31 sierpnia 1980 r. Później obok pomnika umieszczono metalowy krzyż.

Pomnik upamiętniający uwłaszczenie chłopów przez Rząd Narodowy w 1863 r. **w Sterdyni** – wzniesiony w 1963 roku w setną rocznicę uwłaszczenia.

Pomnik poświęcony żołnierzom AK **w Sterdyni**, wykonany z dużego granitowego głazu.

Pomnik upamiętniający Kazimierza Wyrozębskiego pseudonim „Sokolik”, żołnierza i dowódcy Drużyny Lotnej i Obwodowego Patrolu Żandarmerii w Obwodzie Sokołów Podlaski „Jeziro” w Sterdyni.

Pomnik w Kiełpińcu poświęcony pamięci partyzantów VI Brygady Wileńskiej Armii Krajowej, poległych 17 lutego 1947 roku w tej miejscowości w starciu z grupą KBW.

Krzyż upamiętniający odzyskanie niepodległości w 1918 r. na skrzyżowaniu dróg **w Lebedziach**.

Krzyż w Zalesiu upamiętniający odzyskanie niepodległości przez Polskę.

Dębowy krzyż w Grądach – usytuowany przy drodze powiatowej. Wg wyrytej na nim daty pochodzi z 1819 r. Jednak najstarsi mieszkańcy nie potrafią stwierdzić autentyczności tej daty.

INNE

Wiatrak koźlak usytuowany w **Grądach**. Wybudowany w roku 1892 we wsi Dzierzby, przeniesiony do Kosowa, a następnie na miejsce obecne.. Zbudowany z drewna z zastosowaniem konstrukcji słupowo – ryglowej. Obok stoi murowana maszynownia, silnikownia i kantorek.

Około dwóch kilometrów od wsi **Kielpiniec** w głąb lasu w stronę Natolina rośnie **niezwykłe drzewo**. Na dębie wisi obrazek Matki Boskiej. Pierwszy obrazek znajduje się głęboko w otworze, który przykryto nowym obrazkiem. Pod drzewem ciągle są świeże kwiaty, co świadczy o tym, że ktoś nieustannie dba o to miejsce. Według podań obrazek zawiesił na drzewie w podziękę za ocalenie życia w czasie burzy wędrowny handlarz dewocjonaliami. Inna legenda głosi, że już w czasach prześladowań Unitów było to miejsce ich potajemnych spotkań. Głęboko w lesie bezpiecznie mogli modlić się i przystępować do sakramentów. Prawdopodobnie tam udzielano chrztów i ślubów.

WALORY PRZYRODNICZE I SZLAKI TURYSTYCZNE

Zwolennicy aktywnego wypoczynku znajdą tu idealne warunki. Lasy pełne grzybów, szlaki turystyczne, konny. Na przełomie czerwca i lipca corocznie organizowane są kilkudniowe spływy kajakowe rzeką Bug (trasy Mielnik – Drohiczyn – Brok, Drohiczyn - Brok), których organizatorami są: Stowarzyszenie Gmin, Powiatów i Regionów Nadbużańskich, Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach i Towarzystwo Miłośników Ziemi Sterdyńskiej.

Bliższych informacji na temat spływu udziela Wydział Rozwoju Gospodarczego i Promocji Powiatu Starostwa Powiatowego w Siemiatyczach tel. (85) 655 58 56, www.siemiatycze.pl

Gmina Sterdyń i okolice są doskonałym miejscem dla amatorów pieszych i rowerowych wycieczek. Na drogach lokalnych jest niewielki ruch, wiele utwardzonych dróg polnych i leśnych, po których można bezpiecznie się poruszać.

SZLAKI TURYSTYCZNE

1. Nadbużański Szlak Rowerowy (niebieski) - trasa 420,8 km

Wyszków – Sadowne – Treblinka - Kosów Lacki - Sterdyń – Kurowice – Gródek – Drohiczyn - Siemiatycze – Serpelice - Janów Podlaski – Terespol – Sławatycze - Dorohusk - Dubienka – Hrubieszów

Gmina Sterdyń – trasa biegnie drogą powiatową przez Grądy, Golanki, Lebiedzie – Sterdyń. W Sterdyni można odpocząć na skwerach, ochłodzić się przy fontannie, zjeść i pozwedzać (np. pomniki przyrody, zabytki kultury materialnej) – i dalej ruszyć drogą krajową nr 63 – po drodze, na skrzyżowaniu do Paulinowa usytuowany jest historyczny pomnik ku czci H. Oleksiaka komendanta AK, a robiąc odskok 0,5 km do Paulinowa można zobaczyć budynki pofolwarczne, czworaki i budynek po byłej gorzelni – gmina Sabnie.

2. Nadbużański Szlak Sokołów Podlaski – Treblinka

Sokołów Podlaski - Korczew - Wirów - Mołozew - Gródek - Jabłonna Lacka - Łazówek - Sterdyń - Kosów Lacki - Treblinka

Gmina Sterdyń – trasa biegnie drogą powiatową przez Łazówek, robiąc odskok ok. 1km można odwiedzić sanktuarium Maryjne w Łazówku, następną miejscowość to Łazów, gdzie znajduje się zespół dworsko-parkowy z XIX w, jadąc dalej drogą powiatową przy stawach rybnych o powierzchni 86 ha dojedziemy do Seroczyna, gdzie znajduje się zabytkowy kościół i dzwonnica, zabytkowa kapliczka, a na cmentarzu obelisk upamiętniający prześladowania unitów i przez Seroczyn Kol. do Sterdyni, dalej drogą powiatową przez Lebiedzie – Golanki – Grądy do gminy Kosów Lacki

3. Zatwierdzony przez Zarząd główny PTTK w Warszawie

Kamieńczyk – Matejki – Białobrzegi - Kielpiniec – Przewóz Nurski z odskokiem do Łazówka

Trasa przez gminę Sterdyń przebiega w granicach Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, rozpoczyna się od Kamieńczyka, miejscowości położonej wśród lasów nad Bugiem – drogą powiatową trasa biegnie wzdłuż rzeki Bug po terenach lekko zwydmionych przez Matejki, Białobrzegi, gdzie można odpocząć w miejscach urządzonych i wyposażonych

w infrastrukturę turystyczną i miejscach dla wędkarzy – dalej drogą powiatową przez lasy do Kiełpińca, na końcu którego jest piękne jezioro i punkt edukacji ekologicznej - z Kiełpińca trasa prowadzi drogą asfaltową, tzw. zabytkową aleją lipową do Holenderni, gdzie skręca się na drogę żwirową i przez uroczyska Sterdyń, obok rezerwatu „Sterdyń” trasa prowadzi do Przewozu Nurskiego gm. Ceranów.

4. Szlak Konny - trasa 72 km

Seroczyn Kolonia „Stajnia u Macieja” – Kiełpiniec – Białoźbrzegi – Kamieńczyk – Łazówek – Wieska – Zaborna – Mołożew – Wirów – Mogielnica – Korczew

Szlak konny rozpoczyna się w miejscowości Seroczyn Kolonia skąd łąkami oraz drogami polnymi i leśnymi prowadzi do Chądźnia, następnie drogą asfaltową znajdującą się w pasie Nadbużańskiego Parku Krajozrazowego do Holenderni, przez uroczyska i rezerwat „Sterdyń” do Kiełpińca na popas (miejsce przygotowane do odpoczynku dla ludzi i zwierząt), dalsza trasa prowadzi nadbużańskimi ścieżkami przez Białoźbrzegi, Matejki i Kamieńczyk, miejscowości nad samym Bugiem, gdzie fauna i flora są jedyne w swoim rodzaju, gdzie widoki koją duszę, a horyzont dotyka ziemi i dalej lasami i polnymi drogami do Łazówka, gdzie można zatrzymać się przy Sanktuarium Maryjnym, a stąd lasami przy bagienkach i terenami, o których zapomniała cywilizacja do Wieski.

5. Szlaki turystyczne powiatu sochołowskiego – przy których usytuowane są kapliczki, figury, krzyże przydrożne oraz inne obiekty o walorach krajoznawczych

6. Szlak Turystyczny Ceranów – Przekop Gajówka – Prowadzi od parku i kościoła w Ceranowie, obok rezerwatu Sterdyń, przez las uroczyska Sterdyń do Kiełpińca i dalej skrajem doliny Bugu przez Białoźbrzegi, Matejki, Kamieńczyk do Krzemienia

Gmina położona jest w obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”. Część terenów wzdłuż rzeki Bug została włączona do Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Gmina Sterdyń znajduje się w granicach Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i wraz z otuliną stanowi 68,9% powierzchni gminy. Jest on jednym z największych parków krajobrazowych w Polsce. Nadbużański Park Krajobrazowy jest pod względem faunistycznym jednym z ciekawszych i cenniejszych obszarów Polski. Szczególnie różnorodny jest świat ptaków. Można tutaj spotkać rzadkie w skali kraju dubelty, gągoły, bekasy ksyżki, rybitwy zwyczajne i białoczelne, kraski, cietrzewie i wiele innych. Do największych ptaków, które zasiedlają Nadbużański Park Krajobrazowy należą żuraw, bocian czarny i łabędź niemy.

Na terenie parku i otuliny występuje znaczna liczba dużych ssaków kopytnych: łosi, jeleni, saren, dzików, a także wilków. Spośród ginących gatunków gadów występują żółw błotny, gniewosz plamisty, żmija zygzakowata, padalec i zaskroniec.

Bug jest siedliskiem dla ryb i innych zwierząt wodnych. Występuje tu większość gatunków typowych dla wód słodkich: leszcz, płoć, krąp, ukleja, jelec i inne. Spotykane są też sum, szczupak, brzana, węgorz oraz chroniony głowacz białołetwy.

Najbliżej położony rezerwat przyrody „Sterdyń” znajduje się w sąsiedniej gminie Ceranów. Zajmuje powierzchnię 11,91 ha. Rezerwat leży w granicach zwartego kompleksu leśnego, na terenie leśnictwa Holendernia.

Utworzono go w celu ochrony starodrzewu sosnowego oraz miejsca lęgowego czapli siwej.

Występują tu rzadkie gatunki roślin, takie jak: wawrzynek wilczydełko, przylaszczki, zawilce gajowe. Z gatunków chronionych dość licznie występuje również lilia złotogłów. Na terenie rezerwatu rośnie także kilka rzadkich w tej części kraju gatunków roślin. Są to: związana z lasami bukowymi, chroniona częściowo marzanka wonna, jastrzębiec łąkowy, jaskier kaszubski szczyr trwały i zachyłka trójkątna. Największą ciekawostką florystyczną jest jednak stanowisko chronionego gatunku o charakterze górskim – parzydła leśnego, bardzo rzadkiego na terenie Polski niżowej.

Północno-wschodnią część rezerwatu porasta drzewostan dębowy z domieszką lipy i grabu.

Położenie dużego kompleksu leśnego, jakim jest „Uroczysko Sterdyń”, w pobliżu doliny Bugu, sprzyja występowaniu wielu rzadkich gatunków zwierząt, m.in.: bociana czarnego, rycyka, bekasa ksyżka. Licznie występują sarny, dziki i jelenie. Tutejsza fauna ma jednak głównie charakter przejściowy, ze względu na niewielką powierzchnię rezerwatu.

POMNIKI PRZYRODY znajdujące się na terenie gminy

Lipa drobnolistna o obwodzie 377 cm i wysokości 18 m – Sterdyń

Lipa drobnolistna o obwodzie 406 cm i wysokości 23 m – Seroczyn

Lipa drobnolistna o obwodzie 535 cm i wysokości 20 m – Łazówek

Aleja Lipowa w Sterdyni – 73 szt. lip

Aleja Lipowa w Kiełpińcu – 35 drzew o obwodach od 170 do 438 m i wysokościach od 19 do 25 m.

Niestety, większość drzew uległa zniszczeniu po nawałnicach w 2008 r.

Klon pospolity o obwodzie 297 cm i wysokości 23 m – Seroczyn

Kasztanowiec biały o obwodzie 311 cm i wysokości 20 m – Łazów

UŻYTKI EKOLOGICZNE I PUNKTY EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Bagno śródleśne o powierzchni 0,25 ha – Lebiedzie
Bagno śródleśne o powierzchni 0,41 ha – Zaleś

PUNKTY EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

W Sterdynie – przy zbiorniku wodnym
W Kiełpińcu - przy jezioru
Kącik przyrodniczo - dydaktyczny w Kiełpińcu,
za budynkiem remizy OSP
Kącik przyrodniczo - dydaktyczny w Kamieńczyku

OFERTA TURYSTYCZNA GMINY STERDYŃ

Gmina posiada duży potencjał turystyczny. Obszar obfituje w cenne przyrodniczo tereny. Do obszarów o randze krajowej zaliczono duże uroczysko leśne - Puszcę Sterdyńską położoną częściowo w gm. Sterdyń oraz całą pradolinę Bugu łącznie z przyujściowym fragmentem doliny Cetynii (do wsi Szwejki). Uroczysko Sterdyń jest wyjątkowo bogate pod względem faunistycznym, florystycznym i krajobrazowym. Szczególnie bogaty i dobrze poznany jest świat ptaków. Interesujący fragment uroczyska Sterdyń znajduje się na zachód od Kiełpińca. Jest to bardzo zróżnicowany morfologicznie teren, gdzie wzgórza przeplatają się z podmokłymi obniżeniami. Zbiorowiska roślinne tworzą mozaikę. Wzgórza pochodzenia wydmowego porośnięte są borem mieszanym, w zagłębieniach porasta ols, a w strefie ekotonowej znajduje się grąd niski.

Wiejskie tereny zachęcają swoim pięknem, do zwiedzania z jednoczesnym aktywnym wypoczynkiem w różnych formach i miejscach.

Tutaj przeżyjesz niezapomniane chwile.

STAJNIA U MACIEJA – Seroczyn Kolonia 31, tel. (25) 787 05 80 lub 792 50 22,
e-mail: stilom@interia.eu, www.stajniaumacieja.pl

OFERUJE:

- Pokoje 2,3 i 5 osobowe z łazienkami
- Domowe posiłki
- Salon z kinem domowym
- Boisko do piłki siatkowej
- Grill i ognisko
- Ruska bania – sauna
- Rowery
- Pensjonat dla koni
- Jazdy konne pod okiem instruktora
- Rajdy konne
- Rajdy jeździeckie
- Ferie w siodle
- Hubertus (impreza cykliczna)
- Zamknięty parking
- Oferta całoroczna

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE „Drewniany domek”

w Białobrzegach 78 - Agata Kur, tel. (25) 781 09 07, kom. 609 055 130

OFERUJE:

- Samodzielny domek
- 2 pokoje 3-osobowe, 1 pokój 2-osobowy, kuchnia, łazienka, dodatkowa toaleta
- Wyżywienie na potrzebę gości (smaczne potrawy regionalne, wędliny swojej roboty)
- Specjalność gospodarstwa – piwo kozicowe i potrawy z ziemniaka
- Rowery
- Grill i ognisko
- Plac zabaw dla dzieci oraz basen w ogródku
- Możliwość kąpeli, wędkowania (gospodarstwo położone w pobliżu lasów, licznych jezior i rzeki Bug)
- Oferta aktualna w sezonie letnim (maj – październik)

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE w Białobrzegach 51A,

Bożena i Ireneusz Trusiakowie, (25) 781 08 94,

e-mail: agrotrusiak@op.pl, www.agrotrusiak.republika.pl

Gospodarstwo skategoryzowane przez PFTW „Gospodarstwa Gościnne”

OFERUJE:

- 5 pokoi 2-osobowych, 2 łazienki
- Możliwość całodziennego wyżywienia (smaczna kuchnia regionalna, oparta na produktach pochodzących z własnego gospodarstwa)
- Oferta całoroczna
- Grill i ognisko
- Rowery
- Plac zabaw dla dzieci
- Gospodarstwo położone nad jeziorkiem (możliwość pływania łódką, wędkowania, odpoczynku na moło)
- Gospodarstwo położone w pobliżu lasów i rzeki Bug

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE w Seroczynie 71, Ewa Mitowska,
tel. kom. 505 224 782, e-mail: ewa.mitowska @op.pl, www.ewaagroart.pl

OFERUJE:

- Samodzielny dom
- 2 pokoje 2-osobowe, 1 pokój 4-osobowy, dwie łazienki, pokój wypoczynkowy – telewizyjny, kuchnia z jadalnią
- Możliwość wyżywienia całodziennego
- Warsztaty plastyki obrzędowej - kwiaty z bibuły, wycinanka z papieru, wycinanka z opłatka, palmy wielkanocne, pisanki (czas trwania 1 godz.)
- Pokaz pieczenia sękacza (chleba)
- Oferta całoroczna

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE w Kiełpińcu 78,
Celina i Wojciech Bocianowie, tel. (25) 781 08 20, www.kielpiniec.wczasy.com

OFERUJE:

- 2 pokoje 3-osobowe z TV i radio, łazienka, WC, natrysk, ogólnodostępna kuchnia – jadalnia z TV
- Możliwość całodziennego wyżywienia (kuchnia regionalna, specjalność: potrawy z ziemniaka, białe sery, wędliny i ciasta)
- Przejazd bryczką
- Grill i ognisko
- Plac zabaw dla dzieci
- Wypożyczanie rowerów, pontonu i sprzętu do wędkowania
- Gospodarstwo skategoryzowane przez PFTW „Gospodarstwa Gościnne”
- Gospodarstwo położone 150 m od jeziora, w pobliżu rzeki Bug i Puszczy Sterdyńskiej
- Oferta całoroczna

PAŁAC OSSOLIŃSKICH W STERDYNI. W pałacu funkcjonuje profesjonalne centrum konferencyjne ze stylową bazą noclegową.
tel. (25) 781 09 50 / 51 fax. (25) 781 09 49
e-mail: recepcja@palacossolinski.pl, www.palacossolinski.pl

PRODUKT REGIONALNY

PASIEKA RODZINNA

Mirosław Sapieja, Lebiedzie 6,
tel. 662 173 668

OFERUJE:

- Miód kremowy, spadziowy, wielokwiatowy,
- Wyroby z wosku i inne produkty pszczele
- Pokaz wytwarzania galanterii woskowej
- Degustacja produktów pszczelich
- Zwiedzanie pasieki, informacje nt. pszczół

PRZETWÓRNIA MIĘSA

Krzysztof Szajko w Sterdyni – oferuje wyroby oparte na tradycyjnych recepturach,
tel. (25) 787 05 98

TWÓRCY LUDOWI

Bronisław Uszyński - RZEŻBA

Kiełpiniec, tel. (25) 781 08 31

- Artysta ludowy, rzeźbi w drewnie
- Bierze udział w wystawach i kiermaszach sztuki ludowej
- Rzeźby nawiązują do tematyki religijnej i świeckiej

Franciszek Pytel - RZEŻBA

Kol. Dzięcioły, tel (25) 787 06 31

- Artysta ludowy, rzeźbi w drewnie
- Bierze udział w wystawach i kiermaszach sztuki ludowej
- Możliwość zorganizowania pokazów i warsztatów plastycznych (dla dzieci np. rzeźba w mydle)

Elżbieta Mischuk - MALARSTWO

Kiełpiniec, tel (25) 781 05 52

Ewa Mitowska – PLASTYKA OBRĘDOWA

Seroczyn, tel. kom. 505 224 782

Aneta Wilk – PLASTYKA OBRĘDOWA I HAFT KRZYŻYKOWY

Białobrzegi, tel. kom. 519 797 668

GMINNY OŚRODEK KULTURY I SPORTU W STERDYNI

ul. Lipowa 2, tel. (25) 787 02 65

Niektóre z propozycji tego ośrodka mogą uatrakcyjnić wypoczynek w Gminie Sterdyń.

OFERUJE:

- Warsztaty tkackie w Izbie Tradycji
- Czytelnię multimedialną
- Wynajem hali sportowej
- Saunę

W sezonie letnim odbywają się: **Przeгляд Kapel Ludowych i Zespołów Folklorystycznych Mazowsza i Południowego Podlasia, Święto Plonów, Wakacyjne spotkania pod gruszą, Wojewódzki Przeгляд Twórczości Dziecięcej, Powiatowa Liga Piłkarskich Siódemek.**

DLA WĘDKARZY:

- **Stawy rybne w Łazowie** - 85 ha pod wodą, Stanisław Jamróż, tel. 502 331 641
- **Zbiornik wodny** w Sterdyni
- **Rzeka Bug, Cetynia i jeziorka** w okolicy Kiełpińca i Białobrzeg

CIEKAWY MIEJSCA W OKOLICY

MUZEUM WSI W CIECHANOWCU (25 KM)

Mieści się w odbudowanym pałacu wzniesionym dla Starzeńskich i w budynkach gospodarczych. Muzeum gromadzi zbiory z zakresu rolnictwa, budownictwa, etnografii, archeologii, ziołolecznictwa, weterynarii, historii regionu i sztuki. W skład muzeum wchodzi skansen budownictwa charakterystycznego dla pogranicza Mazowsza i Podlasia, w którym szczególnie efektownie prezentuje się młyn wodny uruchamiany na życzenie zwiedzających.

MUZEUM I OBÓZ ZAGŁADY W TREBLINCE (31 KM)

Do obozu prowadzą kamienne drogowaskazy. Obok parkingu symboliczna rampa, w miejscu fikcyjnego dworca. W pobliżu 9 granitowych słupów z nazwami państw, z których przywożono ofiary i granitowy pomnik ośmiometrowej wysokości.

DOM I MIEJSCE URODZENIA PRYMASA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W ZUZELI (14 KM)

Muzeum lat dziecińczych prymasa Wyszyńskiego mieści się w częściowo zrekonstruowanej w 1990 r. szkole powszechnej, obok zrekonstruowany budynek mieszkalny na wzór domu Wyszyńskich.

ZEMBRÓW (6 KM)

We wsi znajduje się kościół neogotycki z początku XX w. Na starym cmentarzu, po przeciwnej stronie kościoła, pochowani są: Helena Mniszkówna (autorka najgłośniejszego romansu w literaturze polskiej, pod tytułem „Trędowata”) i dr Józef Tchorznicki, jeden z głównych założycieli Warszawskiego Instytutu Szczepienia Ospy.

DROHICZYN (45 KM) miasto leżące w województwie podlaskim, powiecie siemiatyckim nad Bugiem.

Zobaczyć tam można:

- **Zamek na skarpie** nad rzeką Bug, zbudowany prawdopodobnie w XV wieku przez książąt mazowieckich lub Jagiellonów. Obecnie masyw Góry Zamkowej stanowi tylko małą część góry mieszczącej kiedyś zabudowania zamkowe. Na szczycie Góry Zamkowej znajduje się obelisk wzniesiony w 1928 roku w 10 rocznicę odzyskania niepodległości.
- **Katedrę Świętej Trójcy** z lat 1696–1709 w stylu barokowym.

- **Klasztor Jezuitów** z lat 1729 – 1744) w stylu barokowym
- **Kościół Franciszkanów** pw. Wniebowzięcia NMP (budowa: 1682-1715)
- **Dzwonnice** z ok. 1770, w stylu późnobarokowym wg proj. Kazimierza Kamińskiego
- **Klasztor Franciszkanów** (budowa 1737-1751)
- **Kościół Benedyktyn** pw. Wszystkich Świętych z lat 1733-1738 w stylu późnobarokowym
- **Klasztor Benedyktyn** - Murowany klasztor w stylu barokowym wybudowano w latach 1734-1738
- **Cerkiew św. Mikołaja** z 1792 r. w stylu klasycystycznym
- **Muzeum Diecezjalne w Drohiczynie** przy ul. Kraszewskiego 4
- **Muzeum Regionalne w Drohiczynie** przy ul. Kopernika 7.

KORCZEW (44 KM)

W Korczewie znajduje się Zespół pałacowo-parkowy. Leży w Nadbużańskim Parku Krajobrazowym, 5 km od rzeki Bug. W skład zespołu wchodzi: Pałac XVIII – wieczny, oficyny boczne, baszta pałacowa, dawne stajnie oraz 12 ha parku. Obecnie jest to prywatny obiekt hotelowo-konferencyjny (należy do spadkobierców przedwojennych właścicieli). Udostępniany do zwiedzania.

LIW (43 KM)

W miejscowości tej znajdują się ruiny gotyckiego zamku obronnego książąt mazowieckich, wzniesionego przed 1429 r., gruntownie przebudowanego w XVI i XVII w., zniszczonego podczas Potopu i wojny północnej. Zachowała się jedynie wieża bramna, część murów okalających i fundamenty *Domu Dużego*. Od 1963 roku na Zamku w Liwie istnieje Muzeum Zbrojownia, posiadająca w swych zbiorach portrety sarmackie z XVIII wieku, malarstwo batalistyczne (w tym dzieła Kossaków, Kaplińskiego i Ajdukiewicza) oraz bogatą kolekcję militariów z XV-XX w. - broń drzewcową, palną i białą, w tym zbiór bagnetów liczący ponad 100 okazów.

W muzeum odbywają się koncerty muzyki klasycznej i popularnej. Wieża bramna służy jako galeria wystaw czasowych. Zamek liwski jest siedzibą Bractwa Rycerskiego Ziemi Mazowieckiej i Podlaskiej, które organizuje corocznie Turniej Rycerski o Pierścień Księżnej Anny. Inne imprezy masowe to Złot Motocyklowy „Gryfparty” oraz Festyn Archeologiczny.

OFERTA DLA INWESTORÓW

GMINA STERDYŃ POSIADA DO ZAGOSPODAROWANIA:

1. Budynek szkoły w miejscowości Kiełpiniec n/ Bugiem

Kubatura budynku 9 926 m³

Powierzchnia użytkowa 928 m²

Powierzchnia działki 1,62 ha

Gmina Sterdyń jest zainteresowana racjonalnym zagospodarowaniem w formie dzierżawy, sprzedaży lub innej formy współpracy w eksploatacji obiektu. Obiekt położony jest na terenie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, w cichej i spokojnej okolicy. Posiada dostęp do drogi publicznej o nawierzchni asfaltowej.

Obiekt wyposażony w media. W 2007 roku został przeprowadzony remont budynku polegający na wymianie stolarki okiennej na parterze, drzwi zewnętrznych oraz rynien i rur spustowych.

2. Budynek szkoły w miejscowości Paderewek wraz z budynkiem gospodarczym

Powierzchnia zabudowy 441 m²

Powierzchnia użytkowa 445,1 m²

Powierzchnia działki 0,84 ha

Powierzchnia zabudowy budynku gospodarczego 88 m²

Nieruchomość położona jest przy głównej drodze, o nawierzchni utwardzonej asfaltowej, w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Cetynii, na terenie Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Budynek częściowo jednokondygnacyjny, częściowo dwukondygnacyjny, nie podpiwniczony. Konstrukcja murowana, kryty blachą. Na piętrze znajdują się pomieszczenia mieszkalne. Wyposażony w instalacje wodno – kanalizacyjną z szambem lokalnym.

Budynek gospodarczy murowany.

3. Działki budowlane w miejscowości Sterdyń przy ulicy Lipowej

MAPA GMINY STERDYŃ

	Kościół		Zabytki architektoniczne		Bank		Granice Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego
	Kaplica		Kwaterny agroturystyczne		Policja		Pomnik przyrody
	Kapliczka		Hotel		Punkt medyczny		Akweny wodne
	Cmentarz		Restauracja		Stacja paliw		Zabudowa zwarta
	Mogiła żołnierska		Obiekty sportowe lub stadiony		Szkoła		Zabudowania, domy
	Pomnik		Poczta		Las		Drogi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europa inwestująca w obszary wiejskie

Publikacja opracowana przez Gminę Sterdyń

Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej
w ramach Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

